

Nationalpark Skjern Å

Oplæg til fornyet proces omkring oprettelse af Nationalpark Skjern Å.

Indledning

I oktober 2008 tilsluttede byrådene i Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune sig Miljøministeriets anbefaling om igangsættelse af arbejdet omkring en officiel udpegning af Nationalpark Skjern Å. Der blev i den forbindelse udarbejdet en bekendtgørelse for Nationalparken i medfør af Lov om Nationalparker. Bekendtgørelsen forelå den 9. januar 2011 og var i høring frem til 9. maj 2011. På baggrund af de afgivne høringssvar kunne der mellem forligspartierne ikke opnås enighed om grænsedragningen og Miljøminister Ida Auken konstaterede ved et møde den 23. marts 2012 at Nationalpark Skjern Å "ikke bliver til noget".

Byrådet i Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker fortsat at etablere Nationalpark Skjern Å og det er på den baggrund at nærværende oplæg er udarbejdet. De politiske signaler indikerer samtidig at frivillighed er et nøgleord i en fremtidig grænsedragning, kombineret med størst muligt naturindhold, fremtidige udviklingsmuligheder og mindst mulig inddragelse af almindelige landbrugsarealer i en kommende nationalpark.

Det er derfor nødvendigt at definere arealer, der i kraft af enten ejerskab og/eller udpegninger, kan udgøre et relevant basisareal i en kommende grænsedragning. Hertil kan så lægges private lodsejere der ønsker at indgå med arealer, enten som en direkte "Tilmelding" eller som følge af en individuel aftale efter en forhandling. Det er forudsat at Herning Kommune bidrager med et areal som hidtil eller større.

Prioritering af arealer

Som udgangspunkt indgår arealer der er offentligt ejet og ligger relevant i nationalparken, eksempelvis arealer ejet af Naturstyrelsen, Forsvaret og Ringkøbing-Skjern Kommune. Derudover kunne arealer, der har, eller kan udvikle sig til, en af følgende udpegninger, indgå i nationalparken. Det drejer sig om Natura 2000-arealer, fredede arealer, lavbundsarealer, §3-arealer og arealer beliggende indenfor å-beskyttelseslinien ved de vandløb der er relevante at inddrage. Herudover vil der være private arealer som kunne indgå med en frivillig aftale med den enkelte lodsejer.

Der er således en skelnen mellem arealer der skønnes nødvendige, hvis en nationalpark skal blive en realitet og arealer som på frivillig basis kunne give større udviklingsmuligheder.

Formidling og information

I forbindelse med nationalparkforslaget, som var i offentlig høring i foråret 2011, er der forud gået et omfattende arbejde med udarbejdelsen af en samlerapport, grænsedragning og borgerinddragelse mv. Tilbage står dog alligevel udsagn fra landmænd der ikke har følt sig informeret og en række borgere der ikke har nogen som helst fornemmelse for hvad en nationalpark er eller måske mere vigtigt, hvad en nationalpark ikke er. Der er således en udbredt opfattelse af at en nationalpark vil give en lang række begrænsninger, inden for områder der allerede er reguleret af anden lovgivning.

En fornyet proces i forbindelse med oprettelsen af Nationalpark Skjern Å vil derfor kræve en omfattende information af borgerne, med henblik på at imødegå de mest udbredte fejlopfattelser og myter. Der kunne

eventuelt tænkes en husstandsomdelt flyer i oplandet til nationalparken, suppleret med hjemmeside og sociale medier. Informationsmøder i lokalområderne er yderligere en mulighed for særligt interesserede, mens direkte involverede lodsejere orienteres enkeltvis eller i små grupper.

Målet er at skabe en opfattelse af at en nationalpark er et gode for såvel naturen, bosætningen, lokale og besøgendes friluftsmuligheder, branding, skabelsen af arbejdspladser og tilgang af økonomi udefra.

Opstart af proces

Kan der opnås en politisk konsensus for principperne til en fornyet proces, kan der herefter udarbejdes et forslag til grænsedragning hvor basisarealet fremgår. Det er her forudsat at der er enighed om inddragelsen af de offentlige arealer der er relevante, eksempelvis Tipperne, dele af den sydlige ende af Ringkøbing Fjord, Skjern Enge, Lønborg Hede og Borris Hede. I samme forbindelse udpeges de arealer, der i kraft af deres udpegninger og uanset ejerforhold, er nødvendige for at kunne realisere nationalparken. Denne grænsedragning kan så præsenteres som det basisareal i nationalparken, der søges suppleret med private arealer på helt frivilligt grundlag.

På et tidligt tidspunkt i processen informeres landbruget og de grønne organisationer om planerne, med henblik på at inddrage interessenterne i udarbejdelsen af de nye principper og basisgrænsedragningen. Meget hurtigt herefter inddrages lodsejere inden for interessesfæren til individuelle "Køkkenbordsmøder".

Gennem en velvalgt kommunikationsstrategi informeres kommunens borgere, hvor hovedbudskabet er at Nationalpark Skjern Å kan bidrage til at skabe vækst og udvikling, øget biodiversitet og bidrage væsentligt til at give yderligere indhold i Naturens Rige med stor international gennemslagskraft.